

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування
Кафедра трудових ресурсів і підприємництва

06-05-145M

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до підготовки до атестаційного екзамену
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського)
рівня за освітньо-професійною програмою
«Бізнес-аналітика»
спеціальності 051 «Економіка»
денної і заочної форм навчання

Рекомендовано
науково-методичною радою з
якості ННІЕМ
протокол № 1 від 31.08.2023 р.

Рівне – 2023

Методичні рекомендації до підготовки до атестаційного екзамену для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Бізнес-аналітика» спеціальності 051 «Економіка» [Електронне видання] / Міщук Г. Ю., Рощик І. А., Юрчик Г. М., Костюкевич А. М. – Рівне : НУВГП, 2023. – 38 с.

Укладачі:

Міщук Г. Ю., д.е.н., професор, завідувач кафедри трудових ресурсів і підприємництва;

Рощик І. А., к.е.н., доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва;

Юрчик Г. М., к.е.н., доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва;

Костюкевич А. М., к.е.н., доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва.

Відповідальний за випуск: Міщук Г. Ю., д.е.н., професор, завідувач кафедри трудових ресурсів і підприємництва

Керівники ОПП: Рощик І. А., к.е.н., доцент;
Юрчик Г. М., к.е.н., доцент.

© Г. Ю. Міщук, І. А. Рощик,
Г. М. Юрчик, А. М. Костюкевич, 2023
© НУВГП, 2023

Зміст

1.	Загальні положення.....	4
2.	Мета і завдання проведення атестаційного екзамену.....	4
3.	Порядок проведення атестаційного екзамену.....	5
4.	Програма проведення атестаційного екзамену.....	7
4.1.	Навчальна дисципліна «Основи економіки».....	7
4.2.	Навчальна дисципліна «Організація власного бізнесу».....	13
4.3.	Навчальна дисципліна «Соціально-економічна статистика та аналітика».....	18
4.4.	Навчальна дисципліна «Бізнес-аналіз: техніки та інструменти».....	24
4.5.	Навчальна дисципліна «Аналіз економічної діяльності».....	30
5.	Критерії оцінювання знань.....	35
6.	Рекомендована література.....	36

1. Загальні положення

Методичні рекомендації розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті водного господарства та природокористування», «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії» та «Вимог щодо формування та оформлення завдань для контролю знань студентів (поточний, підсумковий, державна атестація)» в Національному університеті водного господарства та природокористування.

Відповідно до законодавства України *атестація* – це встановлення відповідності результатів навчання (наукової або творчої роботи) здобувачів вищої освіти (ВО) вимогам освітньої (наукової, освітньо-творчої) програми.

Формою атестації осіб на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка за освітньою програмою «Бізнес-аналітика» у Національному університеті водного господарства та природокористування є атестаційний екзамен.

Атестаційний екзамен здобувача ВО – це підсумковий контроль рівня його знань, умінь, які він повинен продемонструвати для підтвердження відповідності набутих ним компетентностей нормативним вимогам.

2. Мета і завдання проведення атестаційного екзамену

Метою атестаційного екзамену за фахом є виявлення та оцінювання рівня теоретичних знань і практичних навиків, отриманих після вивчення дисциплін за спеціальністю 051 «Економіка» освітньо-професійною програмою «Бізнес-аналітика».

Атестаційний екзамен повинен визначити рівень встановлення відповідності якості здобутої вищої освіти,

набутих професійних компетенцій вимогам стандартів вищої освіти України із спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», а саме засвоєння студентами матеріалів ряду професійно орієнтованих дисциплін, вміння самостійно аналізувати складні явища та процеси, активно використовувати набуті знання у своїй професійній та суспільній діяльності. Державна атестація випускників здійснюється за допомогою засобів контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки з дотриманням принципів формування і реалізації системи засобів державної діагностики якості знань.

Принципами формування і реалізації системи засобів державної діагностики якості знань бакалавра із спеціальності 051 «Економіка» освітньо-професійної програми «Бізнес-аналітика» є: комплексність, актуальність, інформативність, об'єктивність, відкритість, єдність вимог, предметність, інноваційність.

3. Порядок проведення атестаційного екзамену

Атестація здобувачів ВО у формі атестаційного екзамену здійснюється екзаменаційною комісією (ЕК) після завершення теоретичного та практичного навчання за відповідною програмою вищої освіти.

ЕК перевіряє теоретичну та практичну фахову підготовки здобувачів ВО, встановлення її відповідності Стандартам вищої освіти; приймає рішення про присвоєння випускникам відповідного ступеня вищої освіти і кваліфікації та видачу диплома (диплома з відзнакою з урахуванням рекомендації випускової кафедри). Формування, організацію роботи та контроль за діяльністю ЕК здійснює ректор.

Терміни проведення екзамену визначаються навчальним планом та графіком навчального процесу.

Організація проведення атестаційного екзамену здійснюється навчально-науковим центром незалежного оцінювання університету (ЦНО).

Розклад підсумкового контролю здобувачів ВО

складається ЦНО спільно з дирекцією навчально-наукового інституту відповідно до графіка навчального процесу та затверджується проректором з науково-педагогічної та навчальної роботи не пізніше як за місяць до дати проведення.

Атестаційний екзамен проводиться як комплексна перевірка компетентності професійно-практичної підготовки студентів з навчальних дисциплін, передбачених навчальним планом. Проведення контролю знань студентів відбувається із застосуванням системи Moodle. Тривалість атестаційного екзамену не повинна перевищувати три астрономічні години. Форма завдань визначається ЦНО, зміст завдань – випусковою кафедрою.

До складання атестаційного екзамену допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану.

Питання, що входять до екзаменаційного білету, комплектуються всіма рівнями складності. База завдань для проведення державної атестації включає 300 тестових питань, з них: 70% питань першого рівня складності, 20% - другого рівня складності, 10% - третього рівня складності. Питання першого і третього рівня містять лише одну правильну відповідь із п'яти запропонованих, а питання другого рівня можуть містити дві і більше правильних відповідей.

Екзаменаційний білет атестаційного екзамену включає 47 питань:

- ✓ 35 питань достатнього рівня складності, які оцінюються по 2 бала за правильну відповідь;

- ✓ 10 питань вище достатнього рівня складності – 2 бала за правильну відповідь;

- ✓ 2 завдання високого рівня складності, правильне виконання яких оцінюється по 5 балів за кожне.

Результати складання атестаційного екзамену оцінюються за 100-бальною шкалою із переведенням підсумкової кількості балів у національну шкалу (4-х бальну).

Студент, який одержав незадовільну оцінку з атестаційного екзамену, відраховується з університету, і йому видається академічна довідка. Студент, який не склав атестаційного екзамену, допускається до повторного його

складання упродовж трьох років після закінчення вищого навчального закладу. Студенту, який не складав атестаційного екзамену з поважної причини (документально підтвердженої), ректором університету може бути продовжений строк навчання із складанням атестаційного екзамену до наступного терміну роботи державної комісії але не більше, ніж на один рік.

4. Програма проведення атестаційного екзамену

До атестаційного екзамену входять тестові завдання різного рівня складності з таких фахових навчальних дисциплін:

- 1) основи економіки;
- 2) організація власного бізнесу;
- 3) соціально-економічна статистика та аналітика;
- 4) бізнес-аналіз: техніки та інструменти;
- 5) аналіз економічної діяльності.

Програма атестаційного екзамену направлена на виявлення та оцінювання теоретичних знань та практичних навиків з дисциплін, що включені до державної атестації. Завдання для проведення атестаційного екзамену готуються викладачами кафедри трудових ресурсів і підприємництва відповідно до програми екзамену, яка надається.

4.1. Навчальна дисципліна «Основи економіки»

Перелік контрольних запитань для самостійної підготовки:

1. Що таке економіка? Яке основне призначення економіки?
2. Які відносини лежать в основі функціонування економічної системи?
3. Що таке товар? Що може бути товаром на ринку?
4. Що таке власність? Які форми власності виділяють?
5. Що таке виробничі ресурси? Які види ресурсів прийнято виділяти?
6. Що таке капітал? Які форми капіталу існують?
7. В чому сутність економічної ефективності?
8. Що таке суспільне виробництво?

9. Що таке інфляція?
10. Що таке ринкова конкуренція? Які види конкуренції на ринку виділяють?
11. В чому полягає сутність монополії?
12. В чому сутність олігополії як моделі ринкової конкурентної структури?
13. В чому особливість природної монополії?
14. Що таке ринок та які його складові?
15. В чому сутність закону попиту і пропозиції?
16. Що таке підприємництво?
17. Яка формула капіталу?
18. Як розраховується додана вартість?
19. Коли настає ринкова рівновага?
20. Що відображають та як розраховуються коефіцієнти еластичності попиту і пропозиції?
21. Що таке амортизація?
22. Які види зносу основного капіталу прийнято виділяти?
23. Що таке капітальні та поточні витрати?
24. Які види витрат прийнято виділяти?
25. Що таке собівартість продукції (послуг)?
26. Яким чином розрахувати валовий і чистий прибуток?
27. Що таке рентабельність? Які види рентабельності виділяють?
28. Що таке фактори та резерви? В чому особливість інтенсивних та екстенсивних факторів?
29. Які методи економічного аналізу ви знаєте?
30. Які показники при аналізі економічної діяльності підприємства можна віднести до кількісних та якісних?
31. Які наслідки зменшення трудомісткості виробничої програми?
32. В чому сутність нематеріальних активів?
33. Які показники використання основних засобів прийнято виділяти?
34. В чому сутність вертикального і горизонтального методу при аналізі балансу підприємства?
35. Які наслідки зумовлює зменшення тривалості обороту оборотних коштів?

Типові тести:

1. Основна сутність економіки полягає в:

- а) максимізації доходів
- б) мінімізації витрат ресурсів
- в) повному задоволенні потреб
- г) найповнішому задоволенні потреб людей при обмежених ресурсах
- д) виробництві товарів, робіт, послуг

2. Економіка охоплює відносини з приводу:

- а) виробництва матеріальних і духовних благ
- б) розподілу створених благ
- в) обміну створених благ
- г) використання (споживання) створених благ
- д) виробництва, розподілу, обміну та використання матеріальних і духовних благ

3. Машинобудівна, нафтохімічна, легка промисловість, сільське господарство – це галузі економіки, які належать до:

- а) товарного виробництва
- б) натурального виробництва
- в) матеріального виробництва
- г) нематеріального виробництва
- д) капіталістичного виробництва

4. Досягнення виробництвом найвищих результатів за найменших витрат живої та уречевленої праці або зниження сукупних витрат на одиницю продукції – це:

- а) економічна ефективність виробництва
- б) соціальна ефективність виробництва
- в) результати виробництва
- г) продуктивність праці
- д) обсяг виробництва

5. Яка функція грошей забезпечує посередництво у реалізації товарів при їх обміні за формулою: товар – гроші – товар?

- а) функція засобу обміну
- б) функція міри вартості
- в) функція засобу платежу
- г) функція нагромадження (утворення скарбів)

д) функція світових грошей

6. Знецінення грошей, яке супроводжується зростанням цін – це:

- а) дефляція
- б) націоналізація
- в) стагфляція
- г) інфляція
- д) деномінація

7. Суспільна форма боротьби (суперництва) суб'єктів ринкового господарства в процесі реалізації їх особистих інтересів – це:

- а) конкуренція
- б) монополія
- в) олігополія
- г) ринок
- д) економіка

8. Вид монополії, що займає привілейоване становище на ринку в силу технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з ексклюзивним володінням необхідними для виробництва ресурсами, вкрай високою вартістю або винятковістю матеріально-технічної бази), є:

- а) природною
- б) адміністративною
- в) штучною
- г) бюрократичною
- д) державною

9. Коефіцієнт цінової еластичності попиту (E_d) визначається за формулою:

- а) $E_d = \text{Зміна обсягу продажу (\%)} / \text{Зміна ціни (\%)}$
- б) $E_d = \text{Зміна ціни (\%)} / \text{Зміна обсягу продажу (\%)}$
- в) $E_d = \text{Зміна обсягу продажу (\%)} / \text{Ціна на товар}$
- г) $E_d = \text{Обсяг продажу} / \text{Зміна ціни (\%)}$
- д) $E_d = \text{Обсяг продажу} / \text{Ціна на товар}$

10. Яка функція ринку проявляється в матеріальному заохоченні виробників до виготовлення потрібних споживачеві благ, поліпшенні їхньої якості, скороченні витрат, запровадженні сервісного обслуговування:

- а) регулююча
- б) оздоровлююча
- в) ціноутворююча
- г) посередницька
- д) стимулююча

11. Який взаємозв'язок між пропозицією та ціною на товар відображає закон пропозиції:

- а) прямий
- б) обернений
- в) різно направлений
- г) відсутній
- д) прямо пропорційний

12. Сукупну вартість кінцевих товарів і послуг, вироблених у поточному періоді на території країни, незалежно від національної належності підприємств – це:

- а) валовий внутрішній продукт
- б) валовий національний продукт
- в) національний дохід
- г) експорт
- д) імпорт

13. Якщо реальний ВВП у попередньому році склав 2405 млрд. гр. од., у звітному – 2300 млрд. гр. од., то темп росту реального ВВП складатиме:

- а) 95,6%
- б) 104,6%
- в) 105 млрд. гр. од.
- г) -105 млрд. гр. од.
- д) 106,8%

14. Економічне зростання, що досягається головним чином за рахунок підвищення продуктивності праці на основі досягнень науково-технічного прогресу та поліпшення організації виробництва, є:

- а) інтенсивним
- б) екстенсивним
- в) циклічним
- г) простим
- д) звуженим

15. Стадії (фази) економічного циклу змінюються в такому порядку:

- а) кризовий спад → зростання → піднесення (бум) → депресія
- б) депресія → кризовий спад → зростання → піднесення (бум)
- в) депресія → кризовий спад → піднесення (бум) → зростання
- г) кризовий спад → зростання → депресія → піднесення (бум)
- д) кризовий спад → депресія → зростання → піднесення (бум)

16. Різке погіршення економічного стану країни, що виявляється в значному спаді виробництва, порушенні виробничих зв'язків, що склалися, банкрутстві підприємств, зростанні безробіття, в зниженні життєвого рівня, добробуту населення – це:

- а) економічне зростання
- б) економічний цикл
- в) економічна криза
- г) екстенсивне відтворення
- д) розширене відтворення

17. Для такої стадії економічного циклу як депресія характерно:

- а) скорочення обсягу національного виробництва
- б) ажітаж (спекулятивна гарячка) на фондових біржах
- в) збільшення зайнятості, а відповідно, доходів населення
- г) зростання обсягу виробництва
- д) спад виробництва досягає найнижчого рівня (дна) і деякий час застоюється на ньому

18. Реальний ВВП визначається за формулою:

- а) Реальний ВВП = Номінальний ВВП/Індекс споживчих цін
- б) Реальний ВВП = Індекс споживчих цін/ Номінальний ВВП
- в) Реальний ВВП = Номінальний ВВП - Індекс споживчих цін

- г) Реальний ВВП = $100\% - \frac{\text{Номінальний ВВП}}{\text{Індекс споживчих цін}}$
- д) Реальний ВВП = $\frac{\text{Індекс споживчих цін}}{\text{Номінальний ВВП}}$

19. Процес перенесення вартості основного капіталу в міру його зносу на створювану продукцію (послуги) називається:

- а) моральним зносом
- б) фізичним зносом
- в) амортизацією
- г) ціноутворенням
- д) собівартістю

20. Форма суспільних зв'язків між людьми у процесі купівлі-продажу товарів та послуг – це:

- а) конкуренція
- б) економіка
- в) ринок
- г) виробництво
- д) фінанси

4.2. Навчальна дисципліна «Організація власного бізнесу»

Перелік контрольних запитань для самостійної підготовки:

1. Розкрийте сутність процесу створення власного бізнесу.
2. Визначте основні етапи організації власного бізнесу.
3. Чому бізнес вважають основою розвитку економіки?
4. Що є економічною основою бізнесу?
5. В чому відмінність понять „стратегія бізнесу” і „тактика бізнесу”?
6. Що таке підприємницький бізнес? Яка його мета?
7. В чому суть споживчого виду бізнесу?
8. Назвіть суб'єктів трудового виду бізнесу?
9. Чим виробниче підприємництво відрізняється від комерційного?
10. Які функції виконує підприємництво?
11. Перерахуйте принципи, за якими здійснюється підприємництво.

12. Які завдання виконує підприємницька діяльність?
13. Назвіть умови організації підприємницької діяльності.
14. Що таке бізнес-ідея?
15. Від чого залежить кінцевий успіх будь-якої справи?
16. Чим відрізняються індивідуальні методи генерації бізнес-ідей від колективних?
17. Для чого застосовується карта ідей?
18. Наведіть приклади методів активізації творчого пошуку.
19. Охарактеризуйте джерела ідей.
20. Для чого проводиться оцінка бізнес-ідей?
21. За якими факторами можна оцінити бізнес-ідею?
22. Що таке бізнес-план?
23. У чому полягає сутність та необхідність розробки бізнес-плану?
24. Які основні цілі розробки бізнес-плану?
25. Які основні принципи складання бізнес-плану?

Типові тести:

1. Організація економічної діяльності на основі приватної власності з метою отримання прибутку – це

- а) підприємство
- б) підприємництво
- в) підприємницька діяльність
- г) бізнес
- д) господарська діяльність

2. Бізнес – це

- а) комерційна категорія
- б) економічна категорія
- в) підприємницька категорія
- г) юридична категорія
- д) суспільна категорія

3. До рушійних сил розвитку бізнесу відноситься

- а) ризик
- б) ринковий механізм
- в) продукт
- г) ринок
- д) ринкова інфраструктура

4. Стратегія бізнесу – це

- а) максимізація вигоди в процесі здійснення угод
- б) реалізація стратегічних завдань у відносинах із конкретним партнером виходячи з конкретних умов, строків, предмета угоди
- в) економічна влада суб'єкта над об'єктом ринку
- г) обмін діяльності між суб'єктами економіки
- д) реалізація бізнес-ідеї

5. Тактика бізнесу включає

- а) порядок, прийоми і методи реалізації стратегії бізнесу
- б) реалізацію стратегічних завдань у відносинах із конкретним партнером виходячи з конкретних умов, строків, предмета угоди
- в) економічна влада суб'єкта над об'єктом ринку
- г) обмін діяльності між суб'єктами економіки
- д) реалізацію бізнес-ідеї

6. Поняття яке охоплює відносини, що виникають між усіма учасниками ринкової економіки і включає дії підприємців, споживачів, найманих робітників, державні структури – це

- а) ризик
- б) підприємництво
- в) бізнес
- г) підприємницька діяльність
- д) господарська діяльність

7. Конкретне цілісне знання про доцільність та можливість займатися певним видом підприємницької діяльності, а також чітке усвідомлення мети такої діяльності, шляхів та засобів її досягнення – це

- а) бізнес-план
- б) бізнес-ідея
- в) підприємництво
- г) підприємницька діяльність
- д) господарська діяльність

8. До яких методів генерації бізнес-ідей належить карта ідей

- а) індивідуальні методи
- б) методи активізації творчого пошуку
- в) методи активізації творчого потенціалу

г) колективні методи

д) групові методи

9. До яких методів генерації бізнес-ідей належить конференція ідей

а) індивідуальні методи

б) методи активізації творчого пошуку

в) методи активізації творчого потенціалу

г) колективні методи

д) групові методи

10. До яких методів генерації бізнес-ідей належить метод аналогій

а) індивідуальні методи

б) методи активізації творчого пошуку

в) методи активізації творчого потенціалу

г) колективні методи

д) групові методи

11. До яких методів генерації бізнес-ідей належить метод від ідеального

а) індивідуальні методи

б) методи активізації творчого пошуку

в) методи активізації творчого потенціалу

г) колективні методи

д) групові методи

12. Пошук групою осіб якомога більшої кількості ідей на визначену тему у заданому інтервалі часу

а) метод морфологічного аналізу

б) карта ідей

в) мозковий штурм

г) метод контрольних запитань

д) метод аналогій

13. Підприємство, утворене, як правило, двома або більше засновниками за їх спеціальним рішенням (договором)

а) корпоративне

б) унітарне

в) кооперативне

г) приватне

д) комунальне

14. Підприємство, утворене одним засновником

- а) корпоративне
- б) унітарне
- в) кооперативне
- г) приватне
- д) комунальне

15. Господарська організація, утворена у складі двох або більше підприємств (юридичних осіб) з метою координації їх виробничої, наукової та іншої діяльності для вирішення спільних проблем та соціальних завдань – це

- а) господарське товариство
- б) асоційоване підприємство
- в) корпоративне підприємство
- г) об'єднання підприємств
- д) фермерське господарство

16. Договірні об'єднання, створені з метою постійної координації господарської діяльності – це

- а) асоціація
- б) корпорація
- в) концерн
- г) консорціум
- в) кооператив

17. Договірні об'єднання, створені на основі поєднання виробничих, наукових та комерційних інтересів, з делегуванням окремих повноважень централізованого регулювання діяльності кожного з учасників – це

- а) асоціація
- б) корпорація
- в) концерн
- г) консорціум
- д) кооператив

18. Статутні об'єднання підприємства промисловості, наукових організацій, транспорту, банків, торгівлі тощо на основі повної фінансової залежності від одного або групи підприємств – це

- а) асоціація
- б) корпорація

- в) концерн
- г) консорціум
- д) кооператив

19. Статутний капітал такого товариства поділений на частки, розмір яких обумовлюється в статуті. Учасники товариства не відповідають за його зобов'язання і несуть ризик збитків у межах вартості своїх вкладів – це

- а) товариство з обмеженою відповідальністю
- б) товариство з додатковою відповідальністю
- в) повне товариство
- г) командитне товариство
- д) акціонерне товариство

20. Учасники такого товариства солідарно несуть додаткову (субсидіарну) відповідальність за його зобов'язання своїм майном у розмірі, який встановлений статутом товариства і є однаково кратним для всіх учасників до вартості внесеного кожним учасником вкладу – це

- а) товариство з обмеженою відповідальністю
- б) товариство з додатковою відповідальністю
- в) повне товариство
- г) командитне товариство
- д) акціонерне товариство

4.3. Навчальна дисципліна «Соціально-економічна статистика та аналітика»

Перелік контрольних запитань для самостійної підготовки:

1. Які основні показники чисельності населення?
2. Які показники природного руху (відтворення) населення?
3. Які показники механічного руху (міграції) населення?
4. Які показники доходів і витрат населення?
5. Як визначити номінальний, реальний ВВП?
6. Як здійснювати часові та міжнародні порівняння ВВП?
7. Назвіть вартісні показники продукції промисловості.
8. Які показники використовуються для оцінки стану, руху та використання основного капіталу?

9. Які показники використовуються для оцінки ефективності використання оборотних засобів та грошових засобів?
10. Як оцінити чисельність, рух працівників підприємства?
11. Які показники використовуються для оцінки ефективності використання фондів робочого часу, оплати і продуктивності праці?
12. Як визначити чистий прибуток підприємства і різні види рентабельності?
13. Як оцінити рівень інфляції?
14. Які показники розраховуються в статистиці державного бюджету?
15. Назвіть показники статистики грошового обігу.
16. Які статистичні показники використовуються для характеристики інвестиційної, страхової, кредитної діяльності?
17. Назвіть показники для оцінки фінансового стану підприємства.
18. Що таке платіжний баланс?
19. Які є статистичні показники міжнародної торгівлі?
20. Як оцінюється динаміка валютних курсів?

Типові тести:

1. Загальний індекс цін становить 183%. Це означає, що

- а) ціни виросли на 183%
- б) ціни зменшились на 183%
- в) ціни виросли у 0,83 рази
- г) ціни виросли у 1,83 рази
- д) ціни виросли у 18,3 рази

2. ВВП – це

- а) різниця між випуском і чистим експортом
- б) сума валових доданих вартостей галузей економіки і податків на продукти без субсидій на продукти
- в) вартість товарів і послуг, що є результатом виробничої діяльності нерезидентів у звітному періоді
- г) вартість використання основного капіталу
- д) чистий експорт

3. За виробничим методом ВВП визначається як

- а) сума випуску і проміжного споживання за видами економічної діяльності
- б) різниця між валовою доданою вартістю і споживанням основного капіталу
- в) сума валових доданих вартостей за видами економічної діяльності і чистих податків на продукти та імпорт
- г) сума оплати праці найманих працівників і валового прибутку
- д) сума кінцевих споживчих витрат, валового заощадження та чистого експорту

4. Реальним ВВП називають такий показник,

- а) що характеризує обсяг виробництва у цінах планового періоду
- б) що характеризує обсяг виробництва у поточних цінах
- в) в якому врахована зміна купівельної спроможності американської валюти в часі
- г) що характеризує обсяг національного виробництва у цінах базового року
- д) в якому врахована зміна купівельної спроможності європейської валюти в часі

5. Для міжнародних порівнянь використовують ВВП

- а) у фактичних цінах
- б) у порівнянних цінах
- в) реальний
- г) номінальний
- д) у доларах США за паритетом купівельної спроможності національної валюти

6. Економічна діяльність – це

- а) процес створення продуктів і послуг, що мають економічну вартість
- б) безкоштовні домашні послуги
- в) незаконна діяльність
- г) хоббі
- д) немає вірної відповіді

7. До видів економічної діяльності, що виробляють товари, відносяться

- а) сільське господарство, мисливство і лісове господарство

- б) транспорт
- в) освіта
- г) послуги домашньої прислуги
- д) оптова та роздрібна торгівля

8. Якщо ВВП 2016 року = 2037 млрд.грн., ВВП 2017 року = 2490 млрд.грн., то виробництво товарів і послуг

- а) Збільшилося на 22%
- б) Збільшилося на 1,22%
- в) Збільшилося на 12,2%
- г) Зменшилося на 19%
- д) Зменшилося на 1,9%

9. Чому дорівнює загальний коефіцієнт народжуваності, якщо чисельність народжених 238 тис.осіб, померлих 457 тис.осіб, середньорічна чисельність населення 33376 тис.осіб

- а) 7,1 ‰
- б) 25,8 ‰
- в) -6,6 ‰
- г) -23,7 ‰
- д) 13,6 ‰

10. Чому дорівнює сальдо міграції, якщо чисельність прибулих 10,2 тис.осіб, вибулих 6,8 тис.осіб, середньорічна чисельність населення 47100 тис.осіб

- а) 0,07 тис.осіб
- б) 0,36 тис.осіб
- в) 3,4 тис.осіб
- г) 0,22 тис.осіб
- д) 3,6%

11. Виробнича собівартість – це

- а) витрати, пов'язані з процесом виробництва, зберіганням і реалізацією продукції
- б) витрати, які змінюються пропорційно до зміни обсягів виробництва
- в) витрати, пов'язані з процесом виробництва продукції
- г) витрати, які не змінюються пропорційно до зміни обсягів виробництва
- д) витрати, пов'язані з реалізацією продукції

12. Змінні витрати – це:

- а) витрати, що змінюються прямо пропорційно до зміни обсягу діяльності або іншого фактору витрат
- б) витрати, що залишаються незмінними в разі зміни обсягу діяльності або іншого фактору витрат
- в) витрати, що змінюються ступінчасто із зміною обсягу діяльності або іншого фактору витрат
- г) витрати, що зменшуються при збільшенні обсягів діяльності

13. Витрати, пов'язані з виробництвом або реалізацією товарів, робіт, послуг, що є головною метою створення підприємства і забезпечує основну частку його доходу – це витрати від діяльності

- а) Основної
- б) Фінансової
- в) Інвестиційної
- г) Іншої звичайної
- д) Надзвичайної

14. Матеріальні затрати як елемент витрат – це

- а) вартість витрачених у виробництві сировини, матеріалів
- б) оплата відпусток та іншого невідпрацьованого часу
- в) відрахування на пенсійне забезпечення
- г) сума амортизаційних відрахувань основних засобів,
- д) витрати на відрядження

15. Як визначити прибуток від операційної діяльності підприємства

- а) дохід від реалізації продукції відняти акцизний збір
- б) дохід від реалізації продукції відняти ПДВ
- в) валовий прибуток додати собівартість реалізованої продукції
- г) прибуток від звичайної діяльності додати доходи від реалізації продукції
- д) валовий прибуток відняти адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати

16. Рентабельність продукції – це сума валового прибутку, що припадає на 100 гривень

- а) витрат на оплату праці

- б) собівартості реалізованої продукції
- в) виробничих засобів підприємства
- г) матеріальних витрат
- д) амортизаційних відрахувань

17. Витрати операційної діяльності поділяються за економічним змістом на економічні елементи

- а) матеріальні затрати
- б) витрати на оплату праці
- в) інші операційні витрати
- г) амортизація
- д) прями

18. Чому дорівнює чистий дохід від реалізації продукції та валовий прибуток підприємства, якщо дохід від реалізації продукції (виручка) = 200 тис.грн., ПДВ = 33 тис.грн., собівартість реалізованої продукції = 100 тис.грн.

- а) 167 тис.грн.
- б) 67 тис.грн.
- в) 122 тис.грн.
- г) 212 тис.грн.
- д) 200 тис.грн.

19. Чому дорівнює прибуток від звичайної діяльності підприємства до та після оподаткування, якщо дохід від реалізації продукції без ПДВ = 417 тис.грн., собівартість реалізованої продукції = 250 тис.грн., адміністративні витрати = 45 тис.грн., витрати на збут = 20 тис.грн., податок на прибуток від звичайної діяльності = 18 тис.грн.

- а) 112 тис.грн.
- б) 167 тис.грн.
- в) 84 тис.грн.
- г) 147 тис.грн.
- д) 50%102 тис.грн.

20. Чому дорівнює рентабельність продажу та рентабельність продукції, якщо сума валового прибутку = 67 тис.грн., вартість реалізованої продукції = 200 тис.грн., собівартість реалізованої продукції = 100 тис.грн.

- а) 33,5 %
- б) 67 %

- в) 20 %
- г) 134%
- д) 100 тис.грн.

4.4. Навчальна дисципліна «Бізнес-аналіз: техніки та інструменти»

Перелік контрольних запитань для самостійної підготовки:

1. В чому полягає різниця між якісними та кількісними техніками аналітичних досліджень?
2. Які техніки організації воркшопів Вам відомі?
3. Назвіть відомі Вам техніки кількісного аналізу бізнес-середовища організації.
4. Якими є переваги застосування техніки персональних інтерв'ю у бізнес-аналізі?
5. В чому відмінність воркшопу від фокус-групи?
6. Які основні методи стратегічного бізнес-аналізу Вам відомі?
7. Як оцінити конкурентні переваги підприємства?
8. Який аналітичний інструмент можна використати для аналізу та розробки ціннісної пропозиції?
9. Як співвідносяться між собою місія та візія бізнесу?
- 10.Що таке “зовнішнє середовище” організації, як Ви можете погрупувати його складові?
- 11.В чому суть і переваги застосування SWOT-аналізу?
- 12.В чому відмінність SWOT та PEST-аналізу?
- 13.В чому відмінність сильних сторін бізнес-діяльності від можливостей за методикою SWOT-аналізу?
- 14.В чому відмінність слабких сторін від загроз у діяльності підприємства за методикою SWOT-аналізу?
- 15.Які інструменти Ви знаєте для аналізу стейкхолдерів організації?
- 16.Як повинні застосовуватись результати групування стейкхолдерів з використанням матриці «сила впливу - інтерес» в подальших управлінських діях?

17. Чи для всіх підприємств (компаній, організацій) важливим є поділ стейкхолдерів на зовнішніх та внутрішніх, а також дослідження їх впливу на підприємство?
18. Які складові бізнес-середовища аналізують за допомогою моделі McKinsey 7-S?
19. Який аналітичний інструмент можна використати в цілях управління змінами в організації?
20. Які аналітичні висновки можна зробити з використанням методу «Boston Box»?

Типові тести:

1. Який з методів аналізу ґрунтується на вивченні таких компонент: можливості та загрози зовнішнього середовища, сильні та слабкі сторони внутрішнього середовища:

- а) Boston box
- б) SWOT-аналіз
- в) PEST-аналіз
- г) MOST-аналіз
- д) аналіз конкуренції

2. Який з методів аналізу ґрунтується на вивченні таких компонент середовища організації: політична, економічна, соціальна, технологічна:

- а) Boston box
- б) SWOT-аналіз
- в) PEST-аналіз
- г) MOST-аналіз
- д) аналіз конкуренції

3. Процес виявлення осіб або груп, які можуть вплинути або опинитись під впливом проекту, а також їх сортування відповідно до впливу їх на проект чи проекту на них - це:

- а) аналіз ринку
- б) аналіз конкуренції
- в) стейкхолдер-аналіз
- г) управління персоналом
- д) психодіагностика

4. Інструмент аналізу стейкхолдерів, відомий як матриця RACI дозволяє розподілити та проаналізувати ефективність розподілу:

- а) фонду оплати праці проектної групи
- б) робочого часу
- в) фінансових ресурсів організації
- г) виробничих приміщень
- д) відповідальності в команді

5. Для того, щоб внутрішня сильна сторона організації могла бути використана в якості конкурентної переваги, повинні існувати відповідні _____ зовнішнього середовища:

- а) можливості
- б) загрози
- в) слабкі сторони
- г) ризики
- д) виклики

6. Ризиком для розвитку організації вважають ситуацію, коли внутрішня слабка сторона посилюється існуючими _____ зовнішнього середовища:

- а) можливостями
- б) загрозами
- в) слабкими сторонами
- г) сильними сторонами
- д) викликами

7. Перед формуванням SWOT-матриці, в процесі опрацювання матриці можливостей, в першу чергу будуть прийматись до уваги можливості підприємства, що відповідають такому поєднанню вірогідності настання та впливу на організацію:

- а) висока вірогідність – сильний вплив
- б) висока вірогідність – низький вплив
- в) низька вірогідність – сильний вплив
- г) низька вірогідність – помірний вплив
- д) середня вірогідність – низький вплив

8. Індикатори досягнення стратегічних цілей організації чи ефективності виконання окремих проектів формуються на основі принципу:

- а) лише економічної доцільності
- б) SMART
- в) SWOT-аналізу
- г) PEST-аналізу
- д) соціальної ефективності

9. Один з компонентів принципу SMART – “Т” (time-bound) означає, що показники, обрані для перевірки результативності реалізації проекту є:

- а) вимірюваними
- б) конкретними
- в) досяжними
- г) відповідними потребам цільової групи
- д) з чітко встановленими термінами

10. Один з компонентів принципу SMART – “S” (specific) означає, що показники, обрані для перевірки результативності реалізації проекту є:

- а) вимірюваними
- б) конкретними
- в) досяжними
- г) відповідними потребам цільової групи
- д) з чітко встановленими термінами

11. Один з компонентів принципу SMART – “М” (measurable) означає, що показники, обрані для перевірки результативності реалізації проекту є:

- а) вимірюваними
- б) конкретними
- в) досяжними
- г) відповідними потребам цільової групи
- д) з чітко встановленими термінами

12. Техніка аналізу, яка передбачає групове вирішення вузького кола завдань, і, як правило, проводяться із залученням фахівців однорідного профілю – це:

- а) інтерв'ю
- б) фокус-група
- в) STOP-модель
- г) спостереження
- д) портретування

13. Техніка аналізу, яка передбачає особисту співбесіду з метою отримання необхідної інформації – це:

- а) інтерв'ю
- б) фокус-група
- в) STOP-модель
- г) спостереження
- д) портретування

14. Яка з технік проведення воркшопу передбачає вільне висловлення думок без обговорення, а лише з фіксацією:

- а) покрокове відсіювання
- б) мозковий штурм
- в) фокус-група
- г) спостереження
- д) прототипування

15. Для вибору нових напрямів діяльності підприємства у зв'язку з послабленням його конкурентних позицій, адміністрація організувала зустріч, на якій у форматі круглого столу були згенеровані та систематизовані ідеї подальшого розвитку. До роботи були залучені лінійні керівники всіх підрозділів підприємства та зовнішні консультанти з маркетингу та побудови стратегій розвитку. Якій техніці аналізу відповідає описана зустріч?

- а) воркшоп
- б) фокус-група
- в) інтерв'ю
- г) спостереження
- д) портретування

16. Аналітиками підприємства виявлено, що основним чинником послаблення конкурентних позицій є неефективний маркетинг. Для розробки стратегії ремаркетингу адміністрація організувала зустріч, на якій у форматі круглого столу був розроблений відповідний план. До роботи були залучені представники маркетингового відділу підприємства та зовнішні консультанти з маркетингу. Якій техніці аналізу відповідає описана зустріч?

- а) воркшоп
- б) фокус-група

- в) інтерв'ю
- г) спостереження
- д) портретування

17. У пошуку «соціальних якорів» для втримання найбільш цінних працівників підприємства найкращою технікою аналізу потреб та інтересів є:

- а) анкетування з включенням питань щодо актуальних потреб та інтересів
- б) круглий стіл з обговоренням важливості лояльності до підприємства
- в) воркшоп щодо проблем розвитку підприємства
- г) фокус-група на тему мотивації на підприємстві
- д) мозковий штурм для пошуку універсальних рішень щодо мотивації

18. Розрахунок показників ліквідності підприємства та їх порівняння з вимогами банку для отримання кредиту є прикладом аналізу:

- а) маркетингового
- б) суцільного
- в) періодичного
- г) якісного
- д) кількісного

19. Представлення замовнику різних варіантів опису майбутньої ситуації (песимістичного, реалістичного, оптимістичного) з аналізом можливих наслідків входження на ринок з новим товаром є прикладом техніки:

- а) фінансового аналізу
- б) спостереження
- в) прототипування
- г) розробки та презентації сценаріїв
- д) портретування

20. Облаштування торговельних площ із розміщенням камер відео нагляду для аналізу якості обслуговування та використання робочого часу персоналом є прикладом:

- а) організації фокус-групи
- б) інтерв'ю
- в) суцільного аналізу

- г) спостереження
- д) кількісного аналізу

4.5. Навчальна дисципліна «Аналіз економічної діяльності»

Перелік контрольних запитань для самостійної підготовки:

1. В чому відмінність методів детермінованого та стохастичного факторного аналізу?
2. В чому суть методів елімінування?
3. За якими ознаками відбувається поділ факторів на кількісні та якісні, прості та складні?
4. Які існують види факторних моделей?
5. Яким чином визначити наявність резерву згідно отриманих результатів факторного аналізу?
6. В чому різниця між явними та прихованими резервами?
7. Назвіть основні джерела інформації для аналізу праці в організації.
8. Назвіть узагальнюючі та часткові показники продуктивності праці.
9. На основі якого показника можна зробити висновок про ефективність праці та організації оплати праці на підприємстві? Яким чином?
10. За допомогою яких показників аналізується стан та рух основних засобів?
11. Які показники характеризують ефективність використання основних засобів підприємства та як вони розраховуються?
12. Що включають до матеріальних ресурсів?
13. Які показники використовуються для аналізу ефективності використання матеріальних ресурсів?
14. На основі якої факторної моделі можна здійснити аналіз матеріалоємності? За рахунок яких факторів?
15. Розкрийте зміст поняття “маржинальний доход”.
16. Назвіть складові економічних елементів витрат.
17. Які висновки можна зробити на основі структурно-динамічного аналізу балансу підприємства?

18. Назвіть та охарактеризуйте основні показники фінансової стійкості підприємства.
19. На основі яких показників аналізується ліквідність підприємства?
20. Які Ви знаєте показники рентабельності та як вони розраховуються?

Типові тести:

- 1. Дослідження причин змін валової доданої вартості, описаної формулою множення чисельності персоналу та продуктивності праці – це приклад аналізу:**
  - а) зовнішнього середовища
  - б) суцільного
  - в) детермінованого
  - г) якісного
  - д) стохастичного
- 2. Метод, який використовується для аналізу ймовірного зв'язку факторів та результативного показника – це метод:**
  - а) стохастичного факторного аналізу
  - б) групування
  - в) детермінованого факторного аналізу
  - г) рядів динаміки
  - д) елімінування
- 3. Модель, в якій фактори подані у вигляді частки від ділення, називається:**
  - а) кратною
  - б) мультиплікативною
  - в) адитивною
  - г) змішаною
  - д) стохастичною
- 4. Прийоми аналізу, що передбачають усунення впливу всіх крім одного з факторів на величину результативного показника, називаються методами:**
  - а) елімінування
  - б) стохастичного аналізу
  - в) рядів динаміки
  - г) оптимізації

д) групування

5. Яка з моделей є універсальною – такою, до котрої можна застосувати будь-який метод елімінування для дослідження впливу факторів на результативний показник?

- а) кратна
- б) адитивна
- в) мультиплікативна
- г) змішана
- д) стохастична

6. В результаті аналізу виявлено, що коефіцієнт обороту персоналу зі звільнення становить 0,2, а коефіцієнт плинності - 0,15. За цих умов загальний оборот персоналу становить:

- а) 0,15
- б) 0,05
- в) 0,2
- г) 0,35
- д) 0,25

7. Для висновків про достатню ефективність праці на підприємстві необхідно, щоб коефіцієнт випередження темпів зростання продуктивності праці порівняно зі зростанням заробітної плати був:

- а) більшим одиниці
- б) меншим одиниці
- в) не менше 0,5
- г) не менше 0,8
- д) не меншим за 1,1

8. Яким є коефіцієнт надходження основних засобів за таких умов: вартість основних засобів на кінець року 9 млн. грн.; в експлуатацію надійшли протягом року основні засоби у сумі 450 тис. грн, вибули з експлуатації – у сумі 600 тис. грн.?

- а) 0,045
- б) 0,067
- в) 50
- г) 0,05
- д) 0,06

9. Збільшення обсягу виготовленої продукції при незмінній вартості основних засобів призводить до:

- а) зростання фондівдачі основних засобів
- б) зниження фондівдачі основних засобів
- в) не впливає на рівень фондівдачі
- г) зростання фондомісткості продукції
- д) зниження рентабельності продукції

10. Виберіть з наведеного переліку умовно-постійні витрати підприємства:

- а) заробітна плата робітників-відрядників
- б) витрата напівфабрикатів на одиницю виробу
- в) амортизація основних засобів та нематеріальних активів
- г) витрата матеріалів на упаковку одиниці продукції
- д) умовно-постійні витрати відсутні

11. Виберіть з наведеного переліку умовно-змінні витрати підприємства:

- а) заробітна плата робітників-відрядників
- б) заробітна плата генерального директора
- в) амортизація основних засобів та нематеріальних активів
- г) витрати на освітлення території та охорону підприємства
- д) умовно-постійні витрати відсутні

12. Максимально допустиме значення витрат на одиницю виробленої та реалізованої за період продукції не повинно перевищувати:

- а) 1 грн./грн.
- б) 0,5 грн./грн.
- в) 0,8 грн./грн.
- г) 1,5 грн./грн.
- д) витрати не обмежуються щодо максимуму

13. Виберіть з наведеного переліку найбільш мобільну частину капіталу підприємства:

- а) основні засоби
- б) нематеріальні активи
- в) собівартість продукції
- г) здійснені інвестиції
- д) оборотні активи

14. Фінансовий стан підприємства – це його здатність:

- а) зменшувати витрати
- б) вчасно діагностувати банкрутство
- в) виконувати свої фінансові зобов'язання
- г) збільшувати рентабельність
- д) збільшувати доходи

15. Неможливість виконання підприємством своїх фінансових зобов'язань - це:

- а) ліквідність
- б) банкрутство
- в) фінансова залежність
- г) фінансова нестабільність
- д) платоспроможність

16. Діленням прибутку на власний капітал підприємства визначається рентабельність:

- а) майна підприємства
- б) основних засобів
- в) продукції
- г) власного капіталу
- д) виробництва

17. Які активи підприємства є найбільш ліквідними:

- а) основні засоби
- б) готова продукція на складі
- в) дебіторська заборгованість
- г) гроші та їх еквіваленти
- д) нематеріальні активи

18. При коефіцієнті обіговості оборотних коштів 4,0 за квартал тривалістю 92 дні тривалість одного обороту становить:

- а) 92 дні
- б) 4 дні
- в) 88 днів
- г) 46 днів
- д) 23 дні

19. Якщо сума негайних та короткострокових пасивів підприємства становить 1 млн. грн., а високоліквідних активів – 0,3 млн. грн., то коефіцієнт абсолютної ліквідності становить:

- а) 0,3
- б) 1,0
- в) 0,7
- г) 3,33
- д) 0,4

20. Якщо в результаті розрахунків впливу факторів на обсяг випуску продукції встановлено вплив факторів середньооблікової кількості працівників із значенням (-90) тис. грн., кількості відпрацьованих днів із значенням (+30) тис. грн., а продуктивності праці (-30) тис. грн., то комплексний резерв зростання випуску продукції становить:

- а) 90 тис. грн.
- б) 120 тис. грн.
- в) 150 тис. грн.
- г) резерви відсутні
- д) 30 тис. грн.

5. Критерії оцінювання знань

Екзаменаційний білет атестаційного екзамену містить тестові питання, набір яких у межах варіанту визначається комп'ютерною програмою на платформі Moodle.

Екзаменаційний білет включає 47 питань трьох рівнів складності:

- ✓ 35 питань достатнього рівня складності, що оцінюються по 2 бали за правильну відповідь;
- ✓ 10 питань вище достатнього рівня складності, що оцінюються по 2 бали за правильну відповідь;
- ✓ 2 завдання високого рівня складності, правильне виконання яких оцінюється по 5 балів за кожне.

Підсумкова оцінка виводиться як сума балів, отриманих студентом за відповіді на всі питання білету. Отримані бали переводяться в оцінку за національною шкалою.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі форми навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
90-100	Відмінно
82-89	Добре
74-81	
64-73	
60-63	Задовільно
0-59	Незадовільно

6. Рекомендована література

Навчальна дисципліна «Основи економіки»

1. Економічна теорія: Політекономія : підручник / за ред. В. Д. Базилевича; Київ. нац. ун-т. ім. Т.Шевченка. 9-те вид., доп. К. : Знання. 2014. 710 с.
2. Мочерний С. В., Устенко О. А. Основи економічної теорії : навч. посібник. Вид. 4-те, стер. К. : Академія. 2016. 502 с.
3. Основи економічної теорії : навч. посіб. / Т. Ф. Ларіна, Н. В. Павленко, В. Ю. Прокопенко та ін.; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ФОП В.П. Тарасенко. 2015. 310 с.
4. Основи ринкової економіки та підприємництва для студ. вищих навч. закладів / Бобров Я. В. Сафонова Є.В. Київ, 2017. ВД «Персонал», 346 с.
5. Основи економічної теорії: навч. посіб. / Федоренко В. Г., Руженський М. М., Палиця С. В., Пінчук Ю. Б.; 2-е вид. перероб. і доп. Київ : Алерта. 2012. 312 с.

Навчальна дисципліна «Організація власного бізнесу»

1. Колот А. М., Швиданенко Г. О. та ін. Створення власного бізнесу : навч. посібник. К. : КНЕУ. 2017. 311 с.
2. Остервальдер О., Пінье І. Побудова бізнес-моделей. Настільна книга стратега і новатора. Київ : Альпіна Паблішер Україна. 2020. 288 с.
3. Кушнір Р. Покрокова інструкція створення бізнесу в Україні : навч. посіб. Київ : Коло, 2019. 432 с.

4. Браян Л., Роуз Г. Бізнес для початківців : навч. посіб. Київ : Книголав, 2020. 128 с.
5. Мельников А. М., Коваленко О. А. Основи організації бізнесу : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2017. 200 с.

Навчальна дисципліна «Соціально-економічна статистика та аналітика»

1. Горкавий В. К. Статистика : підручник. Третє вид., переробл. і доповн. Київ : Алерта, 2020. 644 с.
2. Єріна А. М. Економічна статистика : підручник : у 2 ч. Ч. 1. Макроекономічна статистика; за наук. ред. чл.-кор. НАНУ І. Г. Манцуrowa. К. : КНЕУ, 2013. 325.
3. Крамченко Л. І., Лутчин Н. П., Москаль Б. С. Економічна статистика : навч. посіб. Львів : Новий Світ-2000, 2007. 364 с.
4. Мармоза А. Економічна статистика : підручник. К. : ЦУЛ, 2017. 602 с.
5. Рощик І. А. Соціально-економічна статистика : навч. посібник. Рівне : НУВГП, 2010. 338 с.

Навчальна дисципліна «Бізнес-аналіз: техніки та інструменти», «Аналіз економічної діяльності»

1. Аналіз господарської діяльності : навч. посібник / Ю. І. Ключ, М. А. Мельник, Г. В. Пчелинська, І. В. Тацій. Сєверодонецьк : вид-во СНУ ім.В.Даля, 2021. 440 с.
2. Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій / Під редакцією К. Ковальчук. Центр навчальної літератури, 2019. 328 с.
3. Волкова Н. А., Подвальна Н. Е., Семенова К. Д. Економічний аналіз : навч. посібник. Одеса : ППЦ «Белка». 2020. 240 с.
4. Грицаєнко Г. І., Грицаєнко М. І. Аналіз господарської діяльності : навчальний посібник. Мелітополь : Люкс, 2021. 260 с.
5. Міщук Г. Ю., Джигар Т. М., Шишкіна О. О. Економічний аналіз : навч. посібник. Рівне : НУВГП. 2017. 156 с.
6. Непочатенко О. О. Теорія економічного аналізу : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2020. 272 с.

7. Орлова К. Є. Управління бізнесом : підручник. Житомир : Житомирська політехніка, 2019. 319 с.
8. Попова В. Д., Маценко Л. Ф. Стратегічний аналіз : навчальний посібник. Чернівці : ЧНУ, 2018. 157 с.
9. Тігова Т. М., Селіверстова Л. С., Процюк Т. Б. Аналіз фінансової звітності : навчальний посібник. К. : ЦУЛ, 2019. 268 с.
10. [Harned B. How to Clear Project Confusion with a RACI Chart.](#)